

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXXII.
ÉVFOLYAM
167. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1975. VII. 18.,
PÉNTEK

Mai számunkban:

Félév az üzemekben
3. oldal

Málnáskertek mentén,
málnaszüret idején
4. oldal

Örökbefogadás
5. oldal

RANDEVÚ A VILÁGŰRBE

Az űrhajózás történetének nagy eseménye

Hosszú út vezetett ideig, nemcsak a műszaki megoldás kidolgozása miatt, hanem elsősorban azért, mert a programban részt vevő két nagyhatalomnak először az emberiség jövője iránt érzett felelősség jegyében a földi tárgyalóasztalok mellett kellett jobb megértésre jutniuk.

A megegyezés a két fél között már az enyhülés korszakának abban a szakaszában megszületett a mostani kísérletekre, amikor az elért eredmények alapján jogosan lehet további reményeket táplálni az előrehaladás irányába. Ekkor léptek sorompóba a műszaki szakemberek, akikre az a feladat hárult, hogy ennek az új korszakot nyitó kísérletnek a technikai alapjait vessék meg.

Talán meglepően hangzik, hogy ehhez évek munkája kellett. Sokan vélekednek úgy, hogy mindkét fél éppen elegendően sok bonyolult program teljesítéséhez is. Ez saját űrkutatásukra vonatkozóan teljes mértékben igaz. Azonban a két fél más-más utat járva dolgozta ki saját űrhajóin mind az emberi létfenntartás módjait, mind pedig a külön-külön felbocsátott űreszközök összekapcsolását. Ahhoz, hogy a közös találkozó létrejöheszen, át kellett hidalni ezeket a különbségeket. Ennek legfontosabb eszköze az újonnan kifejlesztett, és most a kozmikus gyakorlatban is sikerrel vizsgázó dokkoló modul — összekapcsoló egység.

Az újfajta dokkoló egység legjellegzetesebb tulajdonságai:

- légmentes zárast, úgynevezett hermetikus kapcsolatot létesít a két, különböző összetételű levegőt tartalmazó űrhajó között, úgy, hogy azok levegője nem keveredhet, s hogy az egyik űrhajóból a másikba történő átszállás során az űrhajósok alkalmazkodhatnak a számukra új levegőösszetételhez és nyomáshoz;

- a dokkoló egység szimmetrikus, azaz egyszerre játszhatja az aktív vagy a passzív elem szerepét is.

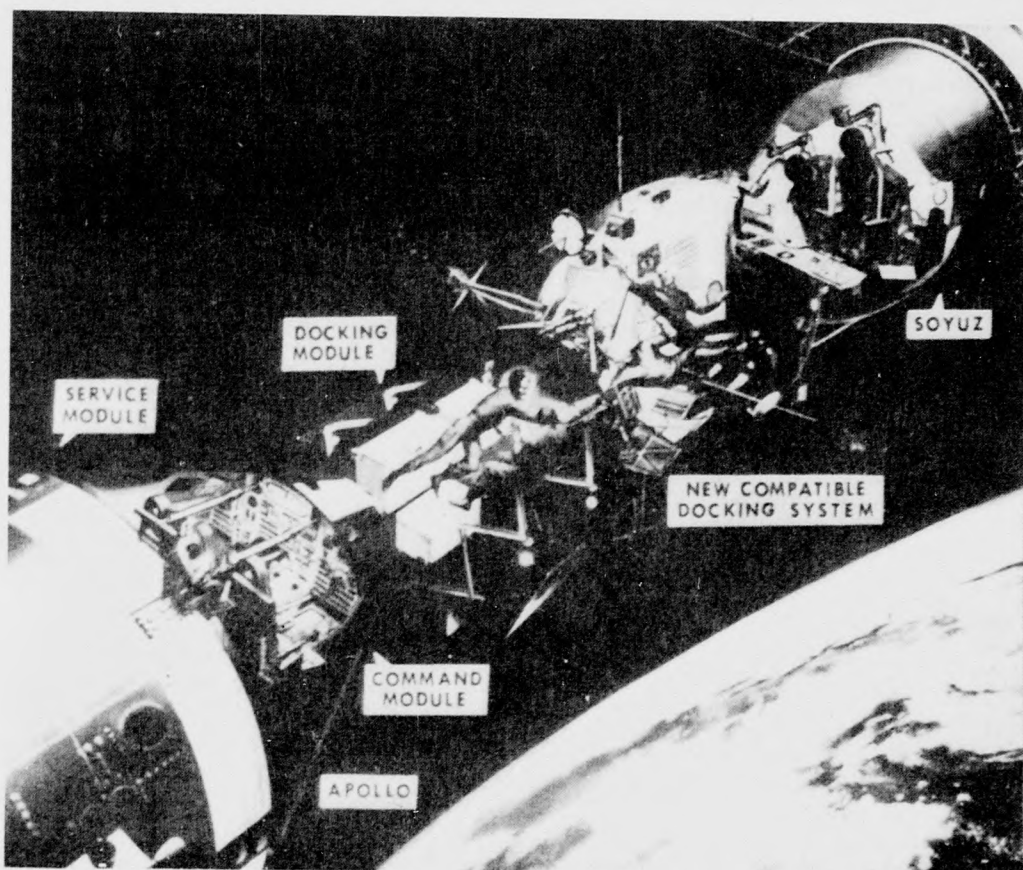
Világítsuk meg ezeket a tulajdonságokat közelebbről is.

Szinte közismert, hogy az Apollo űrhajóban csakúgy, mint más amerikai elődeikben mintegy egyharmad atmoszféra nyomású, igen kevés hélium-adalékot tartalmazó, majdnem kizárólag oxigénből álló atmoszférát alkalmaznak. Ugyanakkor a szovjet űrhajókban gyakorlatilag a talajszinten megszokott normál összetételű — nitrogén—oxigén — atmoszférát alkalmaznak. Ezért egyrészt a nyomáskülönbség miatt sem lehet a két űrhajó légköre között közvetlen kapcsolatot teremteni, mert a magasabb nyomású helyen tartózkodók a hirtelen nyomásesésként miatti keszon-betegséget kapnának, amely könnyen végződik halállal is. De a kétfajta légkör összetételének erősen eltérő jellege is kizárja az atmoszférák keveredését. Ezért a dokkológyűrű belsejében olyan szilipkamrát alakítottak ki, amely lehetővé teszi a fokozatos alkalmazkodást, s ezt követően a másik kabinba történő beszállást.

Az aktív—passzív szerepre egyaránt alkalmas kivitel jelentősége pedig abban áll, hogy bármelyik űrhajó játszhatja a két szerep bármelyikét. Az űrrandevúban ugyanis passzívnak nevezik azt az űreszközt, amely anélkül kapcsolódik a másikhoz, hogy a megközelítés és az összekapcsolás műveletében manőverezéssel vagy más cselekvéssel — aktivitással — részt vállalna. Az aktív partner végzi el ezeket a műveleteket. Az eddigi űrkutatási gyakorlatban a dokkoló egységnek a passzív, ill. az aktív résztvevőn található része nem volt egyforma, azaz nem voltak szimmetrikusak.

Az új, szimmetrikus kialakítás jelentőségét az adja meg, hogy egy dokkoló két eleme egyenértékű. Ennek jelentősége pedig egy bajbajutott űrhajó légénységének mentése alkalmával óriási, hiszen lehetséges, hogy a segítségre szoruló cselekvőképelenek. Ebben az esetben pedig a mentőűrhajóval való találkozásnak csakis passzív részesei lehetnek. Ha dokkoló egységünk nem szimmetrikus, tegyük fel, hogy csak aktív szerepre képes, lehetetlen a megmentésük. Ez a jelentősége az új, közösen kialakított dokkoló rendszernek: Minden körülmények között csatlakozásra alkalmas.

Reméljük, hogy az elkövetkező időszak űrkutatásában nem kell mentőexpedíciókat szervezni, hanem a csatlakozás új eszköze és módszere arra szolgál majd, hogy egy soknemzetiségű űrlaboratórium fogadni tudja a feléretére munkába érkező, különböző országokból indított űrhajókat és személyzetüket.

Raja a Szojuz szovjet és az Apollo amerikai űrhajók összekapcsolásáról. Jobbra fent a Szojuz. A képen a feliratok (balról jobbra) felül: szolgálati kabin, összekapcsolási kabin. Lent (balról jobbra): parancsnoki kabin, új összekapcsolási rendszer. (Telefoto — UPI—MTI—KS)

MOSZKVA

A Moszkva környéki földi irányítóközpont magyar idő szerint 17 óra 17 perckor jelentette, hogy a két űrhajó szoros összekapcsolása megtörtént. A két űrhajó között (Slayton valóban kitűnő „céllovőnek” bizonyult) a tervezett időpontnál néhány perccel korábban, 17 óra 9 perckor zajlott Európa felett. A moszkvai televízió ezekről a percekéről is közvetítést adott a világűrben. A hang- és képkapcsolatot a madridi amerikai földi követőállomáson keresztül tartották fenn.

kapcsolásában is részt vett: a Szaljut-3 űrállomásra szállt át a Szojuz-14-es szovjet űrhajó parancsnokaként.

Popovics mindenk előtt kijelentette, hogy Leonov, Kubaszov, valamint az amerikai légénység személyes képességeinek és űrhajós-műltjának ismeretében nem kételkedik a nemzetközi dokkolás sikerében. Ehhez a művelethez elsősorban az szükséges, hogy mivel itt minden az űrpilóták ügyességén múlik, megfelelő hozzáértéssel és a lehető legnagyobb nyugalommal végezzék a közvetlen megközelítést és a kapcsolást. Technikailag két követelménynek kell eleget tenni. Az egyik a két űrhajó sebességének rendkívül óvatos, fokozatos egyeztetése, hiszen a legnagyobb veszélyforrást a rosszul kiszámított sebességkülönbségből vagy kapkodásból eredő ütközés jelenti.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ülést tartott a Minisztertanács

A kormány Tájékoztató Hivatala közli: a Minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

A kormány meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette a külügyminiszter tájékoztatóját az európai biztonsági és együttműködési értekezlet genfi szakaszának menetéről, valamint a Helsinkiben kezdődő harmadik szakasz előkészületeiről.

A kormány jóváhagyólag tudomásul vette a magyar—jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság június 9—11. között Belgrádban tartott VII. üléséről szóló jelentést. Utasította a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Bizottságát, hogy az ülészak határozataiból adódó feladatok végrehajtására tegye meg a szükséges intézkedéseket.

A kormány meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette a köz-

gazdasági szabályozó rendszer 1976. január 1-i módosításával kapcsolatos munkálatokról szóló jelentéseket és határozatot hozott a további feladatokra.

A nehézipari miniszter előterjesztésére a kormány megtárgyalta és elfogadta a Vinnica—Albertirsa közötti 750 kV-os villamos hálózat magyar szakaszára, valamint az ehhez csatlakozó 400 kV-os hazai hálózat bővítésére vonatkozó beruházási javaslatot.

A Minisztertanács megtárgyalta az Országos Vízügyi Hivatal elnökének jelentését az 1975. évi júliusi árvíz- és belvízvédekezésről. Az árhullám egyes szakaszokon meghaladta az 1965. évi nagy dunai árvíz, illetve a Maroson az 1970-es árvíz alkalmával bekövetkezett maximumokat. Az időben megtett védekezési intézkedések eredményesek voltak. A Minisztertanács a jelen-

tést jóváhagyólag tudomásul vette. A nehézipari miniszter javaslatára a kormány határozatot fogadott el a bányászok hűségjutalmi rendszerének módosítására. A hűségjutalom a jövőben beszámít a nyugdíjalapba.

A kormány megtárgyalta és elfogadta az Állami Ifjúsági Bizottság elnökének és a pénzügyminiszternek a fiatalok családalapításának segítésére tett javaslatait. 1976. január 1-től az ifjúsági takarékközpontok feltételeinek módosítását összhangban a hosszabb időn át rendszeresen takarékoskodó fiatalok meghatározott esetekben az eddiginél nagyobb kölcsöntámogatást kapnak, elsősorban a lakás megszerzéséhez, illetve első berendezéséhez.

A kormány ezután egyéb ügyeket tárgyal. (MTI)

Málnáskertek mentén

MÁLNASZÜRET IDEJÉN

Emberbágyasztó nyári napok estjén fáradt, feketére sült népek ballagnak hazafelé a fülöp—nyirábrányi országúton. Ki egyedül, ki hatod-, hetedmagával. Sok errefelé a málna — azt szedik a családok reggeltől kora estig, hogy azután még napszállta előtt mázsára rakodjanak valamelyik átvevőhelyen.

A málnához majd mindenkinek köze van ezen a tájon: vagy termeli, vagy napszámát leli benne, kapálja, szedi, esetleg felvásárlóként kötődik hozzá. Mert hiszen az is kell — felvásárló. Falvanként tíz-tizenöt helyen veszik át a málnát s Fülöpön például nem is egy gazdának. A nyírbelteki ÁFÉSZ a Miskolci Hűtőháznak, a nyirábrányi ÁFÉSZ a Debreceni Konzervgyárnak. Ebből keletkezett a vita is.

Koncz Gyula átvevőt még otthon találjuk. A magyar—történelem szakos általános iskolai tanárnak is jó nyári foglalatosság a málna. Három év alatt volt már megbízottja a Fejér megyei MEK-nek is (lám, hová elmennek a málnáért, ha szükség van rá!), idén azonban a nyírbelteki ÁFÉSZ-nek dolgozik.

— A termeléshez nem kapott még kedvet?

— Van a kertünkben körülbelül 300 négyszögöl, de még nem termő.

— Rengeteg málnás van errefelé.

— Rengeteg a szabad munkaerő is. Akik eljárnak dolgozni, azok is ilyenkor veszik ki a szabadságot s mennek vagy a magukéba, vagy a rokonéba. Amikor jön a málnaszedés dandárja, szinte elnéptelenedik a falu. Csak este tüneznék fel, fáradt-óvatosan tolvaj gumikerekű járműveiket — nehogy rázódjon, nehogy törjön.

— És jön az osztályozás.

— Igen, és jönnek a konfliktusok. Idejövét a termelő elképzei, hogy a málnáját első osztályúnak minősítik, s ha mégis másodikba megy, akkor kész a harag.

— No persze... Hiszen a pénzé bánja. Hogyan fizet a nyírbelteki ÁFÉSZ?

— Az első osztályúért 17 forintot (úgy tudom, a nyirábrányi ÁFÉSZ csak 15 forintot), a következő két osztályúért 14-et, illetve 10-et.

— Gondolom sokan idehozzák.

— Igen, eddig körülbelül 27 vagon málna ment el a Miskolci Hűtőháznak. Érzésem szerint azonban a Hűtőház sem készült fel kellőképpen a termés fogadására. Harmadika, negyedike körül, amikor tetőzött a málnaérés, nem volt elegendő rekesz. Bizony nem akármilyen mennyiség forgott itt kockán: az maga, amit mi felvásároltunk, naponta megtöltött 1000—1200 rekeszt.

***

Feró Jánosné nem a nyírbelteki ÁFÉSZ átvevőjéhez vette az irányt. — Még mindig ilyen sok a szednivaló?

— Van még itt mindig. Kérdés, milyenben veszik. Ha az átvevő rámondja, hogy hordós, akkor kapok érte 4 forintot. Nem értjük mi már ezt az egészet. A televízióban azt halljuk, hogy egy szem málna sem kelhet el 10 forinton alul, itt meg még négyért is veszik. Pedig megnyit rádolgozik az ember! Ebben a forráságban csipegetni. Egész nap kétrét. Tessék nézni — mezítláb jövők, úgy bedagadt a lábam. Ezzel

csak azt bizonyítom, hogy megdolgozunk mi a málna áráért. Hiszen annyira vigyázunk rá... Minden nap szedjük, csak jó legyen. Megértjük mi, ha gurulós kell, akkor úgy szedjük...

***

A Nyirábrány és vidéke Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet 10. számú átvevőtelepén július 2. óta érvényes felvásárlási árak: gurulós minőség 15 forint, rekeszes minőség 12 forint, hordós minőség 4 forint. A július eleji árváltozás indokai a következők:

„A málna árcsökkenését az tette szükségessé, hogy a Konzervgyár és a szövetkezet között létrejött mennyiség felvásárlásra került. A konzervgyárral történt megállapodás alapján a málnát szabad áruként vásároljuk fel, a konzervgyár az áruért szabad áruáért fizet. Megállapodás alapján továbbra is érvényes, hogy minden megtermelt málnát osztályának megfelelően felvásárolunk.”

Este hat körül gyorsan szaporodnak az átvett málnarekeszek. Az emberek maradnak Sorban elmondják, mi sérti elsősorban a termelőket.

— Igéretet kaptunk, hogy nem fog megváltozni a málna ára. Azután se szó, se beszéd, kifüggesztik, hogy 15 forint a gurulós. A nyírbelteki ÁFÉSZ persze továbbra is megadja a 17-et. Tudjuk, azt

mondják, miért nem visszük mi is oda. Hát hogyan, amikor itt vettük fel a ládát. S valakinek mindenképpen hozni kell ide is. Persze az ár még nem minden. A rekeszek önsúlya sem egyforma: ugyanaz a rekesz, ami a bélékieknél 1,7 kilogramm, itt 1,8 kilogramm.

— Mérjük csak meg! Mérjük meg akármelyiket!

Felteszünk a mázsára tíz rekeszt, tíz fóliával. A súlyuk alig több 16 kilogrammnál...

— Persze. Mert mikor mérték le a rekeszeket? Az idény elején egy nagy eső után. Itt ugyanis senki más nem csapódhat be, csak a termelő...

— Meg is lesz az eredménye. Ha ez így folytatódik, nem sok málna marad. Kivágjuk. Termelünk he-

jén találkozunk a Petőfi nevet viselő szocialista kertészeti brigád tagjaival. Ahogyan Király Jánosné brigádvezető mondja, minden nap-hoz kapcsolódik valami különlegesség.

— Éppen a mai napon értük el a tervezett mennyiséget. Mától már terven felül szedünk: lesz még vagy 50-60 mázsa. Eddig egyébként 350 mázsát adtuk el, mindet gurulós minőségben, 19 forintos egységáron. Amíg a szedés tart, hetente fizetnek. Meg is lehetünk elégedve a keresettel. A szezon delén megvolt naponta a százötven forintunk. Persze a málna is jól fizetett. Máskor is jó lesz, ha 15 mázsát ad holdja.

***

Sok málna termelt az idén. Rekord ugyan ritka helyen született

lyette babot, burgonyát — kevesebb jövedelemmel, tizedannyi bajjal.

***

Nem szorul persze mindenki ÁFÉSZ-közvetítésre. A nyirábrányi Alkotmány Termelőszövetkezet közvetlenül adja le a málnát a Debreceni Konzervgyárnak. Négy hete már, hogy szinte megállás nélkül tart a szedés.

A tsz egyik tízholdas málnaföld-

(ámbar majdnem mindenütt ígérkezett), de a szerződéseket túlteljesítették a termelők. A piac (a fogyasztói piac) mégis szűkös volt, s ha volt, akkor is drága volt a málna. Valahol tehát hiba csúszott a számításba. Tény azonban: nemcsak a termelő, a fogyasztó is panaszkodhatott erre a számításra.

Gulyás Imre

(Fotó: Urbán)

BOLGÁR NEMZETI KIÁLLÍTÁS

Értékeltek a látogatók véleményét

Ankéton értékelték a bolgár nemzeti kiállítás látogatóinak véleményét. A bemutató első napjainak tényei és tapasztalatai:

A látogatók 45 százaléka 18—29 éves. Foglalkozás szerinti összetételük: tudományos-műszaki dolgozók, közigazdászok, valamint a művészeti és kulturális élet képviselői. Általában a televízióból, a rádióból és a napi sajtóból értesültek a kiállítás megrendezéséről.

Legnagyobb érdeklődés a könnyűipar, az elektrotechnika és elektronika, valamint a gépipar kiállított termékei iránt.

A látogatók válaszai alapján úgy

összegezhető, hogy a Bolgár Népköztársaság legnagyobb ipari sikereit a gép-, az elektro-, a könnyű- és a vegyipar területén érte el. A megkérdezetteknek majdnem fele a kiállításon látottak alapján fogalmazta meg véleményét.

Nagyon tetszettek a felsőruházati cikkek, a cipők, üveg-, és porcelán-termékek és nagy volt az érdeklődés a vetített rövidfilmek iránt.

Sok látogató javasolta, hogy a jövőben az ilyen jellegű kiállításokon nagyobb teret szenteljenek Magyarországnak és Bulgária kétoldalú együttműködése eredményeinek és a bolgár nép élete bemutatásának. (KS)

Óvakodjunk a zsebtolvajoktól!

Ma már egyre ritkábban találkozhatunk a bűnöző körökben régebben kiváltságot élvező zsebmetszőkkel, akik a lopást szinte mesteri szintre emelték. Ezt nagyfokú és előrelépésnek tekintjük. A bűnözőknek ez a formája valamikor valóságos szakma volt. Ilyenekkel ma nem, vagy alig találkozunk az igazságszolgáltatás.

Ennek ellenére nem ritka eset, amikor síró asszonyok jelennek meg a rendőri szerveknél, mert vásárlás közben a pénzüket nyomtalanul eltűnt.

Ez azt jelenti, hogy jelenleg is vannak zsebtolvajok, ha nem is olyan képzettek és nem is olyan rutinnal rendelkeznek, mint a régi világ jellegzetes figurái. Napjainkban a megtörtént esetek tapasztalatai szerint nincs szükség kifinomult módszerekre ahhoz, hogy a megfelelő alkalmat kihasználva bűnözők megszabadítsanak valakit a sokszor hónapokig, esetleg évekig összegyűjtött pénztől. Megértjük a munkahelyen dolgozó, s amellett családot nevelő asszonyok sokirányú gondját, baját, de ez nem indokolja a gyakran tapasztalt könnyelműséget, amit esetenként drágán kell megfizetni.

Alkalom szüli a tolvajt, mondja egy régi közmondás. Ilyen alkalom pedig szinte naponta kínálkozik a nagyobb üzletekben, piacokon, bevásárló központokban.

Figyeljünk meg a vásárlásait végző asszonyokat. Jellemző kép a különböző áruval megrakott szatyor, táska és — hogy könnyebben hozzáférhető legyen — legfelül a pénztárca.

Megszokott látvány az is, hogy az önkiszolgáló boltokban táskákat, retikülöket maradnak hosszabb időn keresztül őrizetlenül. Ezekben nem egyszer jelentős pénzüösszegek, tankönyvek, táskák és más értékek vannak. Ezek megszerzéséhez a tolvajnak nem kell nagy gyakorlat, nagy ügyesség. Sajnos, a vásárlók nagy többsége nem veszi figyelembe, hogy az önkiszolgáló boltokban a szatyrokért, táskákért a bolt nem vállal felelősséget. Az erre utaló figyelemfelhívás minden önkiszolgáló jellegű boltban megtalálható, de ezt nagyon sokan nem olvassák el. A kijelölt helyre tett tárgyakért a vásárlóknak maguknak kell felelősséget vállalni.

A károsultak egész sorát lehetne említeni, akik saját könnyelműségükkel segítettek elő, könnyítették meg a bűnözők munkáját. Azt is gyakori példa igazolja, hogy ilyen lopásokat főleg züllött életmódot folytató szülők, azok gyermekei követnek el.

Íme néhány károsult esete:

F. J. debreceni lakos bűntört akart vásárolni. A bűntört ki is választotta, de mire fizetésre került volna sor, a nála levő 8 ezer forint eltűnt.

Sz. M.-né debreceni lakost 3000 forinttal, P. M.-né 2200 forinttal, C. J.-né 3 ezer forinttal, O. J.-né 1800 forinttal károsították meg a tolvajok üzleti, piaci vásárlásaik során.

Az ilyen jellegű bűncselekmények megelőzése elsősorban rajtunk, állampolgárokon múlik. Hiszen a megelőzés nagyon egyszerű: ügyeljünk jobban értékeinkre, legyünk óvatosabbak, különösen akkor, amikor nehezen megtakarított pénzünkönkről, vagy személyes értékeinkről van szó.

Megyénkkel ismerjük Elsőnek Hajdúdorog zött meglátogatták, állomása Polgár volt déssel ismerkedtek kisebb élményt jelentő gyáros szalonnasütés. A hangulatos túrajelzőt vezette. (István)

A

a Hajdús

A Hazafias Népi Tanácsa, a Szakszervegek Tanácsa és a Minisztérium az Olvasóklub keretében pályázatot hirdetett az „Érdekes munkáért” címmel pályázaton a közműtárak vezettek részt.

Az úgynevezett B-könyvtárak kategóriájában a Városi Könyvtár madik helyezést ért el.

A hajdúvárosi 4. könyvtárban dr. N. könyvtárvezető, miután a felnőtt és gyermek irodájába tessekelt, a szolgálat.

— Könyvtárunkban munkásolvásó iratokban pedig 737. A szalók száma is ugrásszerűen megnőtt. Nem látványos ez a tartalmában egyre irzelit az Olvasó munkalom célkitűzéseit.

— Milyen okai lehetnek a munkásolvásó növekedett, pontosan módszerekkel „csa könyvtárba a munkás

— A könyvtár segíti lista brigádok különbözőkre való felkészülését, például a Korunk való sunk felszabadulása dők alkalmával. A fiatal készítettünk, s mindannyian biztosítottak és ajánlott irodalmi cialista brigád közöbe könyvtárunkba. Ez az eredmény nagyvonalú szöveghöz való kialakított jó kapcsolatok Nagyalföldi Kőolajipar és a TIGÁZ Vállalat szerződést kötöttünk.

— Gondolom a propagandátó munka színvonalát, továbbfejlesztés célul tűzték ki? — Erősen Imrénével.

— Ez is fontos rész a munkánk — jegyzi meg a vezető. Propaganda és munkánk a rendszeres jellegű előadásokhoz rendezvényekhez, kiállításokhoz szorosan kapcsolódik. Magyar nyelvű hét alkalommal Lajos tudomány tartott tanulságos előadást a könyvhéten. Simóni íróval találkozhattak a sorolhatnám tovább is

akodjunk tolvajoktól!

egyre ritkábban találunk a bűnöző körökben kiváltságot élvező szökevényeket, akik a lovas mesterei szintre emelkedtek és előre nem láthatóan nagyfokú és előrelátó kezűességüknek köszönhetően a bűnözésnek ez a szakmája a legkevésbé is veszélyes. Ilyenekkel ma már alig találkozhatunk az országban.

Lenére nem ritka a síró asszonyok jele a rendőri szervek látogatásában, a városi utcákban a bűnözők találatlanul eltűntek.

Érdemes látni, hogy jelenleg a bűnözők, ha nem is a rendőri szervek látogatásában, a városi utcákban a bűnözők találatlanul eltűntek. Érdemes látni, hogy jelenleg a bűnözők, ha nem is a rendőri szervek látogatásában, a városi utcákban a bűnözők találatlanul eltűntek.

szüli a tolvajt, a régi közmondás szerint pedig szinte nincsenek a nagyobb piacokon, bevásárlókörzetekben.

meg a vásárlásai szökevényeket. Jellemzően különböző áruval, pénzzel, táskával, és általában a bűnözők találatlanul eltűntek.

látvány az is, hogy a bűnözők találatlanul eltűntek. Érdemes látni, hogy jelenleg a bűnözők, ha nem is a rendőri szervek látogatásában, a városi utcákban a bűnözők találatlanul eltűntek.

szüli a tolvajt, a régi közmondás szerint pedig szinte nincsenek a nagyobb piacokon, bevásárlókörzetekben. Érdemes látni, hogy jelenleg a bűnözők, ha nem is a rendőri szervek látogatásában, a városi utcákban a bűnözők találatlanul eltűntek.

egész sorát lenézni, akik saját magukkal segítettek meg a bűnözésben. Azt is gyakori, hogy ilyen lovas mesterei szintre emelkedtek és előre nem láthatóan nagyfokú és előrelátó kezűességüknek köszönhetően a bűnözésnek ez a szakmája a legkevésbé is veszélyes.

gyárosult esete: a bűnözők találatlanul eltűntek. Érdemes látni, hogy jelenleg a bűnözők, ha nem is a rendőri szervek látogatásában, a városi utcákban a bűnözők találatlanul eltűntek.

debreceni lakost P. M.-né 2200 forintért 3 ezer forintért 1800 forinttal meg a tolvajok vásárlásai során.

legő büncselekedése elsősorban a polgárokon művelődésnek a megjelölés nagyfokú és előrelátó kezűességüknek köszönhetően a bűnözésnek ez a szakmája a legkevésbé is veszélyes.

Megyénkkel ismerkedtek a Hajdúsági Nemzetközi Művésztelep tagjai. Elsőnek Hajdúdorogot keresték fel, majd Hajdúnánást, ahol többek között meglátogatták a háziipari szövetkezet szalmaüzemét. Útjuk következő állomása Polgár volt, innen Tiszacséregre utaztak, Csegén nagy érdeklődéssel ismertek meg a híres jobbágyházzal és berendezésével, s nem kisebb élményt jelentett számukra a Hortobágy. A pusztai kirándulás magyaros szalonasüttessel fejeződött be.

A hangulatos túrát a vidék kiváló szakértője dr. Benesik János néprajzkutató vezette. Képek: ismerkedés a csikósokkal (Fotó: Vencseli István)

A siker nyomában

Látogatás

a Hajdúszoboszlói Városi Könyvtárban

A Hazafias Népfront Országos Tanácsa, a Szakszervezetek Országos Tanácsa és a Művelődésügyi Minisztérium az Olvasó népi mozgalom keretében pályázatot hirdettek az elmúlt évben „Az olvasó munkásért” címmel. Az országos pályázaton a közművelődési könyvtárak vehettek részt.

Az úgynevezett B-típusú városi könyvtárak kategóriájában a Hajdúszoboszlói Városi Könyvtár harmadik helyezést ért el.

A hajdúváros 46 000 kötetes könyvtárának dr. Marosi Imréné könyvtárvezető, miután végigkísért a felnőtt és gyermekkönyvtáron, irodájába tésékelt, ahol adatokkal szolgált.

Könyvtárunkba 1973-ban 620 munkásolvasó iratkozott be, 1974-ben pedig 737. A szakmunkástanulók száma is ugrásszerűen megnőtt. Nem látványos ez a számadat, de tartalmában egyre inkább megközelíti az Olvasó munkásért mozgalom célkitűzéseit.

Milyen okai lehetnek annak, hogy a munkásolvasók száma megnövekedett, pontosabban, milyen módszerekkel „csalogatták” a könyvtárba a munkásokat?

A könyvtár segítette a szocialista brigádok különböző vetélkedőkre való felkészülését, így például a Korunk valósága, a Városunk felszabadulása című vetélkedők alkalmával. Ajánló bibliográfiát készítettünk, s megfelelő példányszámban biztosítottuk a kötelező és ajánlott irodalmat. Több szocialista brigád közösen iratkozott be könyvtárunkba. Természetesen ez az eredmény nagymértékben köszönhető a városi ipari intézményekkel való együttműködésnek is. A Nagyalpári Kőolajipari Vállalattal és a TIGÁZ Vállalattal szocialista szerződést kötöttünk.

Gondolom a propaganda és tájékoztató munka színvonalát, eredményességét, továbbfejlesztését is célul tűzték ki? — érdeklődöm Marosi Imrénével.

Ez is fontos része munkánknak — jegyzi meg a könyvtárvezető. Propaganda és olvasótörzsi munkánk a rendszeresen visszatérő jellegű előadásokhoz, különböző rendezvényekhez, kiállítások szervezéséhez szorosan kapcsolódik. A magyar nyelv hete alkalmával Lőrincze Lajos tudományos tanácsadó tartott tanulságos előadást, az ünnepi könyvhéten Simonffy András íróval találkozhattak az olvasók, de sorolhatnám tovább is. Komoly fel-

adatunknak tartjuk a propagandát, hiszen a pályázaton elért eredményünkkel még nem lehetünk elégedettek, országosan is nagy lemaradás tapasztalható ezen a területen.

Ha eddig az ipari munkásolvasókról beszélgettünk, akkor ejtsünk néhány szót a mezőgazdasági munkásokkal való kapcsolatunkról is.

Az ipari munkásokkal kapcsolatban elmondhatjuk, hogy jellemzőek a mezőgazdaságban dolgozó munkásokra. Sajnálatos módon itt még akad pótolni való. A beiratkozott olvasóknak mindössze 2,6 százaléka mezőgazdasági munkás. Az évek folyamán meg kellett szüntetnünk néhány olyan könyvkölcsönzőt, amelyek éppen a mezőgazdasági foglalkozású lakosság könyvellátását szolgálták. Hely hiányában kiszorultunk néhány termelőszövetkezeti központból. Reméljük, rövidesen sikerrel számolhatunk be.

Milyen kapcsolat alakult ki a művelődésügyi központtal, illetve a város egyéb intézményeivel?

A könyvtár olvasótörzse és propagandamunkáját segítik jó kapcsolataink a művelődésügyi központtal, az iskolákkal, az úttörő-csapatokkal, a múzeummal és a könyvesbolttal. Velük rendszeresen kölcsönös az együttműködésünk. Az általános iskolák nevelői gyakran eljönnek egy-egy könyvtárlátogatásra, az említett intézményekkel közös rendezvényeket szervezünk. Tizenöt könyvtárral állunk kapcsolatban a könyvtárközi kölcsönzés rendszerében.

Milyen főbb szempontok, célkitűzések határozzák meg további munkájukat?

Nagy gondunk, hogy nem tudtuk teljesíteni a fiókkönyvtárak és könyvkölcsönzők létesítésével kapcsolatos feladatainkat. Ezt mindenképpen szeretnénk megoldani. Természetesen továbbra is egyik legfőbb célunk, hogy minél több munkást neveljünk rendszeres olvasóira, önművelésre.

Örömmel számolhatok be arról, hogy a régóta várt zenei részlegünk működik. A felnőttek még aránylag kisebb számban, inkább gyermekek azok, akik főleg könyvkölcsönzés alkalmával valamennyi időt zenehallgatással töltnek. A Művelődési Központtal és a zeneiskolával közösen kéthetenként zenei foglalkozást szervezünk. A „Hallgassuk együtt” sorozat első előadását már megtartottuk.

Kiss Dezső Péter

ÖRÖKBEOFAGADÁS

ELŐZETES MEGHATÓDÁS EGY ÚJ MAGYAR FILMTŐL

A magyar lapokban szűkszavú híradás adta az olvasó tudtára, hogy az ÖRÖKBEOFAGADÁS című új magyar film az Arany medve nagydíjat nyerte el a 25. nyugat-berlini fesztiválon. Erről a filmversenyről eddig viszonylag keveset tudtunk (az ok egyszerű: 1975 előtt sem mi, sem a többi szocialista ország nem képviseltette magát a nyugat-berlini seregszemlén). Mivel első jelentkezésünk ilyen kirobbanó sikert hozott, érdemes fellapoznunk a krónika lapjait: mennyit ér a nyugat-berlini Arany medve?

Ha egy fesztivált negyedszázszor hirdetnek meg és éppen a jubileum alkalmával — a szocialista filmművészet reprezentánsainak felvonulásával — válik igazán nemzetközivé, mindenképpen rangos eseményorozatról beszélhetünk. Ami a nyerteseket illeti, valóban kitűnő a mezőny. Csak néhány példát sorolunk fel — annak érdekében, hogy az ÖRÖKBEOFAGADÁS megnyírá híres elődök nyomdokába lépett. 1952-ben Arne Mattson hazánkban is népszerű EGY NYÁRON ÁT TÁNCOLT című filmje nyerte el az Arany medvét, az Ezüst medvét — a második díj — a nemkülönben „örökzöld” KIRÁLYLÁNY a FELESEGEM-nek jutott (rendezője Christian-Jaque). Ugyanebben az esztendőben bemutatották és — ma már kissé vitathatóan tetsző módon — hátrább rangsorolták a Vittorio de Sica-dramát, a CSODA MILÁNÓBAN-t, sőt Kurosawa remekét, a VIHAR KAPUJÁBAN-t is. Ennyi kiemelkedő alkotás egyetlen fesztiválon — szinte luxus. De a további díjlistán is jó filmek sorakoznak. 1953-ban a FELELEM BÉRE (Henri Clouzot) kapja a nagydíjat. Még egy-két ismert cím: FELHÍVÁS TÁNCRA (Gene Kelly, 1956), TIZENKÉT DÜHÖS EMBER (Sidney Lumet, 1957), A NAP VÉGE (Ingmar Bergman, 1958), AZ ÉJSZAKA (Michelangelo Antonioni, 1961). Még folytathatnánk a felsorolást. De talán ennyi is elég ahhoz, hogy következtetésünket igazolja: az ÖRÖKBEOFAGADÁS alkalmasint a legnagyobb kitüntetés egyikét kapta, amely valaha is jutott magyar filmnek. Újságjaink hírvőshangú kommunikációjában méltatták Mészáros Márta alkotásának fogadtatását. A művek értékét nem fesztiválsikerek alapján kell mérni — mégis azt kell mondanunk: az ÖRÖKBEOFAGADÁS megérdemelt volna néhány elismerő mondatot is. Eppen most, amikor a magyar film és a magyar közönség között immár ijesztően nagyra nőtt a távolság, s értékeink mellett az értők is közönyösen elsétálnak...

E sorok írója nem járt Nyugat-Berlinben, tehát nem fesztiválélményekről kíván beszámolni az alábbi sorokban. A körülmények úgy hozták, hogy a díjkiosztás utáni napon láttam a filmet. Nem tagadom, a hír felvillanyozott és talán az élmény intenzitását is befolyásolta. Nagyon akartam, hogy tessenek az ÖRÖKBEOFAGADÁS.

És tetszett. Nagyon. Annyira, hogy hatása alól sokáig nem tudtam — s még most sem tudok — szabadulni. Megkapóan szép új magyar film született, gondolatgazdag, igaz, őszinte és eszközeiben is eredeti alkotás, amelyre — a szeptemberi bemutató előtt — előzetesen szeretném felhívni a néző figyelmét.

A történet egyszerű; rébuszok és áttételek nem nehezedenek a mesére. Az ÖRÖKBEOFAGADÁS az emberi magányosságról beszél — az egyedüllétről, mely iszonyú és természetellenes Magyarországon éppúgy, mint Amerikában, vagy a föld bármely pontján. (Azért említem meg a téma egyetemes érvényét, mert a zsüri ítélete is hangsúlyozza: Mészáros Márta általános érvényű jelenség elemzésére vállalkozott.) Berek Kati játssza a negyvenes éveik elején járó munkásasszonyt. Szikár, fáradt, megtört ember. Csak boldogságmorzsa jutnak számára, pedig joga lenne a teljes élethez. Van „valakije”, de a kapcsolat felemlés. A férfi — feleséggel és két gyermekkel — nem akar válni. Partnerre sem erőlteti a dolgot. Kata szülne, vállalva lépésének minden ödiúmat, ebbe azonban barátnya nem egyezik bele.

Amit eddig elmondtam a filmről, sablonosnak tetszhet. Pedig nem az: Koltai János kamerája egy életforma árnyékait vetíti elénk, a lélekrajz meggyőző, a dialógusok ragyogóak.

S ez még csak a kezdet. Kata találkozik egy állami rendező lányával: a helyes fruskának, Annának sorsdöntő szerepe lesz az események további alakulásában. A kis-korú vadóc (a szerepet Vigh Gyöngyvér alakítja) tele van tüskével — és túlsorduló, viszonzásra váró érzellemmel. A szerelmet hamar megtalálja, s Kata személyében olyan barátnőre tesz szert, akit — noha az asszony tulajdonképpen anyja lehetne — istápolnia kell. Jól megértik egymást és Anna, a fejét gyorsan feleségjébe hajtó lány képes telegen a megkeseredett nőnek.

Mi lehet a megoldás? Lehet-e megoldás egyáltalán? Katának nem

adatik meg a gyereknevelés nyúga és boldogsága (különbön férje, akitől „törvényesen” lehetett volna gyereke, meghalt). Annát szívesen vállalná, de a sorsdöntő tényszerű inkább a házasságot választja. És Kata elme egy csecsemőotthonba, ahol — torokszorító szertartás után, azt követően, hogy aláírásával igazolja az átvételt — örökbe fogad egy gyermeket. A kimerevített záróképen az egymáshoz tartozás első, feledhetetlen pillanatait látjuk. Kata magához öleli a parányi emberkét...

„Vállalom, hogy női rendező vagyok, s vannak dolgok, érzések, amiket nő létemre jobban tudok, jobban értek meg, mint a férfi rendezők.” Mészáros Márta valóban „női” filmet forgatott: puha hangulatból, oldott passztizsínból is építkezett. Persze szó sincs idillről — a lelki finomságok megjelenítése mellett nyomasztó hangulatokkal is találkozunk. Anna apja úgy adja el lányát, mintha pénzzel mérhető használati tárgy lenne. Józsi — Kata szerelme — besavanyodott otthonába viszi el az asszonyt, ahol hagyományos bájcsevegésre kerül sor a nej és a „harmadik” között. Mesteriek az ellenpontozások. Gicces dalok, „meg kell a szívnek hasadni”-nóták adják a háttérrel a valóságos lelki viharokhoz. Számos jelenetnek erős dokumentumtöltése van: az ÖRÖKBEOFAGADÁS képei mattszürkék, hitelességüket életszerűségük adja.

Remekmű lenne az ÖRÖKBEOFAGADÁS? Új filmművészeti korszak nyitánya? Vigyázzunk a nagy szavakkal és takarékoskodjunk a szuperlatívuszokkal. Az ÖRÖKBEOFAGADÁS nem határhöz; hibái is akadnak; lehetne egységesebb szerkezete; egy-két megoldása tételszerű. Ezek azonban nem lényeges kifogások. Az ÖRÖKBEOFAGADÁS pátosz és érzélgőség nélkül mutatja be a magányt, pátosz és érzélgőség nélkül emel szót a magány ellen. Humanizmusa meggyőző. Igazságával könnyű azonosulni. Művészi nyelve egyszerű. Bár a sztori — mint említettük — bárhol játszódhatna, a beállításokról csak úgy süt az „itt és most” cícomázatlan realitás. Az is megkönnyíti ezt a filmet, aki a moziban esztendő-kön át nem vette elő a zsebkendőjét, hogy meghatottságát palástolja.

Az ÖRÖKBEOFAGADÁS Nyugat-Berlinben csatát nyert. Búrcsak csatát nyerne itthon is, azok körében, akikért és akiknek ez a film készült...

Veress József

Szót ejtettünk néhány szóról

Okosabban kéne élni. Johann Wolfgang Goethe a következő recepttel szolgál: „Az embernek mindennap legalább egy kis dalt kellene hallgatnia, egy jó költeményt olvasnia, egy pompás festményt szemlélnie és — ha keresztülvihető volna — csupán néhány értelmes szót beszélnie.”

A finom gúny igazán nem hiányzik ebből az aforizmából. Tegyük hozzá, még mindig ironikus hangnemben, hogy ha értelmesen nem mindig sikerül, azért szépen lehetne beszélni.

Mit akarunk ezzel mondani? A fiatalok nyelve, dr. Jakab László debreceni nyelvész szerint, egyre durvabb lesz. Bizonyos szavakat, káromkodásokat szinte kötszőként vagy töltelékshóként kevernek minduntalan a beszédjükbe. A Kossuth Lajos Tudományegyetem adjunktusa cikket írt erről a Magyar Ifjúságban, amelyben kifejti, hogy a durva beszédnek nincs helye az öntudatos fiatalok körében.

Igy igaz — vélekednek a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat Klaipeða kőműves brigádjának ifjú tagjai a Vénkert-

ben. Domokos Ferenc 22 éves fiatalember azt mondja:

— Tulajdonképpen csak néhány szóról van szó, amelyek csúnyává teszik az ember szövegét. De a munkahelyen kívül, más környezetben ügyelünk, észrevesszük magunkat és igyekszünk rendszeresen beszélni.

Miért nem ügyel magára az ember a munkahelyén is, ott miért csúszik ki ez-az a száján?

A tétova kérdés a 32 éves Balta Sándorban ébreszt egy gondolatot:

— Elég feszült a munkahelyünk légköre. Teljesítménybérben dolgozunk, most éppen a cementet kenjük az új lakások falára. De nem jól csinálták meg a tetőt, befolyik a víz, nem úgy haladunk, ahogy kellene. Inkább kimondom az első mérgemet, minthogy lenyeljem.

Helyeslőn bólogat mindenki. Balogh János a maga 21 évével hozzáfüzi:

— Ha kalapáccsal véletlen ráütök a kezemre, akkor csak nem mondhatom, hogy jaj, de jól esett.

Úgy látszik, a kisebb-nagyobb indulatkitörések elmaradhatat-

lan szinesítői nyelvünknek. De hogyan lehetne megakadályozni, hogy az a néhány szó valamiféle megmagyarázhatatlan, ugyanakkor sajnálatos ok következtében mondataink állandó kisérvőjévé legyen?

Közösen keressük a választ a Vénkert fiatal kőműveseivel. Mindnyájan tudjuk, hogy a nyelv a gondolatok kifejezésének és a társadalmi érintkezésnek az eszköze. Torma Gábor úgy véli, aki már észre sem veszi a nemkívánatos mondatrészeket, azt is elárulja, hogy mielőtt megszólalt, nem nagyon gondolkodott. A beszélgetés egy ilyen emberrel unalmas, mert ugyanazt a néhány, ráadásul durva szót ismételteti.

Balla Sándor, a rangidős vállalkozik arra, hogy röviden beszélgetésünket összefoglalja:

— A kulturált beszéd érdekében többször kellene egymást figyelmeztetni, hiszen oly sokat foglalkozunk a munkások kultúrájával. Érdemes lenne ezen többször elgondolkozni.

B. E. I.

Kismama-divat

A Belkereskedelmi Minisztériumban megvizsgálták a közelmúltban a népesedéspolitikai határozat kereskedelmi végrehajtását, s ezen belül a kismamák ruházati ellátásának helyzetét, idej várható alakulását.

Megállapították egyebek között, hogy míg az elmúlt években a kismama felsőruházati cikkek kínálata nem volt megfelelő, mennyiségben és választékban egyaránt elmaradt az igényektől, a múlt évben örvendetesen változott a helyzet. A minisztérium kezdeményezésére a Minta Kisz a kismamának 45 modellből álló kollekciót készített, amiből a kereskedelmi vállalatok sokat hoztak forgalomba.

Ebben az évben 68 százalékkal több kismama-ruházati cikket kapható az üzletekben, mint tavaly. A ruhák többsége korszerű, könnyen kezelhető alapanyagból készült, 63,5 százaléka 500 forintnál olcsóbb. Hasonlóan változott a kismamacipők kínálata. Az idén több mint 800 ezer pár kerül forgalomba. Ez a mennyiség csaknem négyeszerese a várhatóan szülő anyáknak, így elegendőnek látszik még akkor is, ha munkacipőnek az álló foglalkozást űzők is vásárolják őket.

ERDOFEJLESZTES. Elkészült a Hajdúság távlati erdőfejlesztési programja. 1990-ig 10 ezer hektár új erdőt telepítenek itt, s ebből mintegy 3 ezer hektár ültetése a következő öt éves terv időszakára esik. A tölgy-, az akác-, a nyárfa- és a fenyőcseméket a hajdúhadházi, az ebesi és a derecskei csemetekertekben nevelik.

Városfejlesztési bemutatóterem

Július 21-én nyitják meg a Debrecen városi Tanács Csapó utca 84. szám alatti városfejlesztési bemutatótermét. A bemutatóteremben rendezett kiállítások megismertetik a város lakosságát a városfejlesztési és üzemeltetési tervekkel. A kiállítások második felévi programjában szerepel egyebek közt a városközpont részletes rendezési terve; zöldterületi fejlesztési tervek; a DIK kezelésében levő lakóházak

felújítási terve; a város vízellátásának jelene és jövője; az általános rendezési terv területi egységekre lebontott részei.

Az első kiállítást, tehát a városközpont részletes rendezési tervét július 21-től július 29-ig tekinthetik meg az érdeklődők. A bemutatóterem hétköznap 14 órától 19 óráig, szombaton és vasárnap pedig 9-től 12-ig, illetve 14-től 18-ig fog nyitvartartani.

Iskolatatarozások

A nyári szünetben végzik a debreceni általános iskolák tatarozását, festését. A vállalatok dolgozói már javában dolgoznak, hogy az új tanévre, szeptember 1-re minden iskola új köntösben várja a tanulók seeregét.

A felmérések szerint mintegy 3 millió forintba kerül majd az általános iskolák tatarozása. Két isko-

lánál, a Simonyi útinál és a Szabó Kálmán utcánál nagyobb munkákat végeznek. Ennél a két iskolánál teljesen kicserélik a villanyhálózatot. Szükséges ez, mert az új elektromos működtetésű taneszközöket az elavult vezetékekkel már nem tudnák biztonságosan működtetni.

LOVASISKOLA

Ilyen is van, mégpedig a debreceni Hunyadi Termelőszövetkezet sepesi üzemében. Csomány József lovasedző neve a hátsólovakat, a sportlovakat. A tsz a lovasiskola alapításánál gondolt a gyermekekre is és ezért Dániából hoztattak két pónilovat. Jelenleg tehát már nemcsak a felnőttek bérelhetik lovag-

lásra a tsz-nek erre a célra nevelt lovait, hanem a gyermekek is lovaloghatnak, mégpedig óránként húsz forintért. A Hunyadi Termelőszövetkezet 160 lóva közül 15 a sportló. Ezek közül négy most indul a Kisvárdán rendezendő háromnapos területi lovasversenyen, július 18-19-20-án.

Francia úttörők Debrecenben

— Béke, barátság, szolidaritás! — ezzel a kiáltással fogadták a debreceni úttörők szerdán délután a városba érkező Párizsi Területi Úttörőszövetség 48 tagú küldöttségét. A Hajdú-Bihar megyei Úttörőelnökség és a Francia Úttörőszövetség Párizsi Területi Szervezete között öt éve alakult ki baráti kapcsolat. Ez tette lehetővé az elmúlt években a francia úttörővezetők debreceni látogatását és az úttörőcsoportok csereüldetését.

A városban tartózkodó francia úttörődelegáció korábban már a zánkai úttörővárosban is táborozott. Több látogatás során ismerkednek meg a pajtások szocializmust építő

háznék eredményeivel, a magyar úttörők munkájával, a magyar gyerekek életével. A vendégeket csütörtökön Kenesei Sándor, a megyei pártbizottság munkatársa, Lukács Mária, a KISZ megyei Bizottságának titkára és Kovács András megyei úttörőelnök is fogadta.

A pajtások Debrecenből július 23-án Hajdúszoboszlóra, majd Csillebérce utaznak. Ezzel egyidőben megyéinkből 25 fős úttörőküldöttség indul Franciaországba. Képünkön: a magyar és a francia úttörők nem sokkal a Debrecenbe érkezés után kicserélik egymással nyakkendőiket. (Fotó: Lovas)

KEDVEZMÉNYES FÜZETVÁSÁR

KIÁLLÍTÁSI CSARNOK. Rekord idő, három hónap alatt készült el Nyíregyháza-Sóstón az 1300 négyzetméter alapterületű kiállítási csarnok. Jelenleg már a csarnok tetszerkezetén dolgoznak s így szeptember 1-re az építésben részt vevő nyolc vállalat átadhatja az új létesítményt.

IFJUSÁGI PARK. A debreceni Thomas Mann utcai ifjúsági parkban július 20-án 19 órakor a Theátrum és a Skorpió együttes lép fel.

HOBBIKIÁLLÍTÁS

Alkotó ifjúság címmel nyílt kiállítás Debrecenben a TANÉRT 1. számú mechanikai gyáregysége könyvtártermében. A kiállítás rendezői a KISZ 1. számú alapszervezete, a tmk és a műszaki osztály dolgozói. Az érdeklődők 26 alkotó munkáit tekinthetik meg minden nap délután 13-15 óráig. A kiállított gazdag anyagban díszdobozok, lámpák, szobrok, padlóvázak találhatók. Tarka színben pompáznak a festett tányérok, a különböző himzések, a kézimunkák, a minióveg-gyűjtemény. A fémmegmunkálások közül említésre méltók a fali díszítések, s a különböző méretű ágyúk. Kiválaszthatja a látogató kedvenc motorkerékpár típusát is, természetesen minimodell formában. A kiállítás kedves színteljesíti a „faps-kapcsolós” lámpa. A rendezők munkáját dicséri a gondosan összeválogatott, s izlésesen elrendezett kollekció. A vendégkönyv lapjain gyűlnék az ügyeskező mesterek munkáját elismerő, méltató bejegyzések. Valóban minden egyes darabra elmondható: fantázia, ügyes kéz, s máris megszületett egy értékes alkotás. Képünk a hobbi kiállítás egy részletét örökíti meg.

HÍREK

1975. július 18., péntek

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Frígyes napja

A Nap kél 4.04 —

nyugszik 19.38 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Időnként megnövekvő felhőzet, elszórtan zápor, zivatar. A mérsékelt, változó irányú szél átmenetileg kissé megléngül. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 25—30 fok között.

RAJNAI LIBÁK. Debrecenben, a Vörösmarty Termelőszövetkezetnek rajnai liba tenyésztése van. Az állomány 7000 darab, amely szépen fejlődik a Vámospercsi úti üzem területén. Július 21-én 2400 pecsenyelibát adnak át a BARNEVAL-nak.

NAIV MŰVÉSZEK. A paraszti munka ábrázolása naiv művészeknél címmel a Hajdúböszörményi Művelődési Központ a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményéből válogatott kiállítást nyit meg július 20-án délelőtt 11 órakor. A kiállítás helye a Városi Művelődési Központ TIT-terme. A tárlat, amelyen 11 művész több mint 30 alkotása szerepel, augusztus 1-ig naponta 9—17 óra között tekinthető meg.

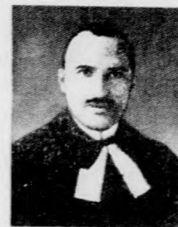
GULIPÁNOK A HORTOBÁGYON. A Hortobágyi Nemzeti Park nemcsak az átvonulás idejére ad egyre több madárnak szállást, hanem mindinkább hosszabb időn át otthonává lesz ritkaságoknak is. A természetvédelmi szakemberek szerint nagyon régen fészkeltek gulipánok a Hortobágyon. Az idén azonban a pusztá távoli, mocsaras részén két fészket is raktak, amelyekből már kirepült hat fióka.

ERINTESE HALALOS! A TITÁSZ értesíti a lakosságot, hogy az ebesi gázellátó üzem 20 kilovoltos vezetékét és a transzformátor állomást július 21-én feszültség alá helyezik.

SZERZŐDESEK. Az Állatforgalmi és Húsipari Vállalat júliusban megkezdte a tésszel, valamint a háztáji és egyéni gazdaságokkal az értékesítési szerződések megkötését. A súlyhatárok és az árak a következők szerint alakulnak: a fehér hússértést 95—115 kilogramm között kilónként 24 forintért, az egyéb hússértéseket 95—115 kilogramm között 23,70 forintért, 115 kilogramm felett kilónként 21,80 forintért vásárolják fel.

A Gép és Gyorsíró Iskolába a nem dolgozó érettségizetteknek 1 éves képzésre lehet jelentkezni, Debrecen, Leány u. 2., július 16—31-ig naponta 8—10-ig. (x)

AZ OLASZ ÉTERMEK, szállodák és kávéházak személyzete egy napos országos sztrájkot tartott csütörtökön. Egy hónap alatt ez a harmadik munkabeszüntetés, amelylyel a szállodai és vendéglátóipari dolgozók munkaszervezőik megújítását igyekeznek kikényszeríteni. A milánói Pirelli Gumigyár munkásai ugyancsak sztrájkot kezdtek csütörtökön tiltakozásul háromezer munkás tervezett kizárása ellen. Négyezer vámtisztviselő sztrájkja negyedik napjába lépett, ami hatalmas torlódásokat okoz Olaszország vasúti, országúti és tengeri határforgalmában. A vámtisztviselők kifizetetlen túlóráik miatt léptek sztrájkba.

Tíz évvel ezelőtt, 1965. július 18-án halt meg — 81 éves korában — Szimonidesz Lajos teológiai író, művelődéstörténész, a történettudományok kandidátusa. Pusztaföldváron született. A németországi Göttingenben és Budapestben végzett egyetemi tanulmányait, a teológiai fakultást pedig Pozsonyban. Fő hivatása a lelkészség volt; szerkesztette az Evangélikus Lapot, a Teológiai Szaklapot, a Könyvújságot. Az 1918—19-es forradalmak alatt tevékenységével a haladás mellé állt s ezért a Horthy-korszakban mellőzöttségnek volt kitéve. Amikor József Attilával és Illyés Gyulával közösen röpiratot fogalmazott a kommunizmus ellen, bíróság elé állították és elítélték. Részt vett a nemzeti függetlenségi mozgalom szervezésében is.

A felszabadulás után vezérőrnagy a rangban — tábori könyvtartó — volt; könyvtárát a Széchenyi Könyvtárnak adta el. Munkássága, publicisztikai tevékenysége nagy felkészültséggel, humanista gondolkodásból tanúsított. Érdekes könyv- és sajtótörténeti értékeseket is írt.

Egy fa védelmében

Debrecenben, ahol a levegő tisztasága, a por lekötése szempontjából minden fának, falevelnek értéke van, örömmel tapasztalták a Simonyi úton járók, hogy az ott folyó vágyáthelyezések munkálatainál a fásor fái védőpalánkkal látták el, nehogy a munkagépek megsértsék az értékes fákat.

Most viszont egy fáról emlékezzünk meg, mégpedig a Déri Múzeum körzetében folyó munkálatokkal kapcsolatban. Igen nagy a forgalom, már a munkagépeket tekintve, abban a körzetben. A térségnek szinte a közepén van egy több mint 50 éves fa. Félve kerülgetik a gépvezetők, nehogy megsértsék az árnyékot adó szép fát. Az utóbbi napokban — ami biztos, biztos — körülveték védőráccsokkal. Ennyire becsben tartják, féltetik egy fát. Bárcsak a város minden területén ezt tapasztalhatnánk.

Dr. Szander Edít börgyógyász-közmeleltől szaktervezés szabadság miatt július 16—31-ig szünetel. (x)

TÁRLAT. Balogné Szentmiklósy Erzsébet festőművész kiállítását nyitották meg a napokban a debreceni Nagyjármű kultúrvároteremben. A tárlaton 27 festmény és 22 rajz tekinthető meg.

FÖLDALATTI SZANATORIUM. A gyógybarlanggyá nyilvánított jósvafői „földalatti szanatóriumban” az idén a negyedik csoport részét kezelik. A légzőszervi megbetegedések szenvedők gyógykúrja a 40 méter mélységben kialakított két, teljesen pormentes, kalcium ionokkal telített levegőjű teremben történik. A barlang iránt a külföldiek is érdeklődnek. Ebben az évben hat országból vettek részt a klmaterápiás kezelésen.

LADÁNYI HIRADÓ. Megjelent a Ladányi Híradó ez évi második száma. A püspökladányi tanács időszaki kiadványa ezúttal a felszabadulási rendezvénysorozattal, a tanácsai engedélyek beszerzésének módjaival, a SZOLGEP Vállalat munkájával és a Zója Általános iskola terveivel foglalkozik. A lap helytörténeti részben megismerkedhetünk azokkal az időkkel, amikor az országhatár a község területén húzódtott.

LEGELESZO GALAMBOK. A pécsi Széchenyi tér galambjai sok bosszúságot okoznak a kertészeknek: „lelegelik” a dísznövényeket. A parkokba most muskálit ültetnek, abban a reményben, hogy a virág erős szagú levele kedvelt szegi a szárnyasoknak. Azt is tervezik, hogy a tér egyik pontján galambtatót helyeznek el és körötte frissen vágott zöldet szórnak majd szét.

SÁSKATENYÉSZET. A tihanyi Biológiai Kutató Intézetben a legújabb rovarkísérletekhez az afrikai vándorsáskát találták a legalkalmasabbnak. A petéket Angliából szereztek be és azokat kikeltetve létrehozták a rovarházat. Itt óriás csótányokat és svábbogarakat is tenyésztenek. A kísérletek célja többek között a rovarokban felhalmozódott kémiai hatóanyagok meghatározása.

HAJDÚ

N

A MAG

Jó úter

halad az

az áll

gazdaság

A megye állami gazdálkodás teljes lendülettel folytat betakarítása. Az az időjárás, és es munkák ütemén is. állami gazdaságok termelnek őszi búzát egy 55 százalékát már betakarították. reggeltől a késő est zik, s munkájuk nap jelentősen csökli váro terület. Igen aratásban a Hajdú Gazdaság. Ha az idő is kedvező lesz, akkor az állami gazdaságok végeznek a nagy ny munkákkal.

A KÉSEDELM túlteljes

A Budapesti Mezőgyár debreceni gyáraktívájának folyamata igen megnehezítette évből a késedelmes alkatrészellátás, -szállítás, importanyag-szállítás, héz napokat szerzett partnerek is. Ezek

JULIUS 21—AUGUSZTUS NYÁR

Debrecen nyári óta fogadja a magadalom és kultúra külföldieket. Az egykurzust az idén dik alkalommal. Mint Erdei Zoltán tem titkára elmondta, a Venezuélai nadiáig igen sok orlónek hazánk legyete me iránt. A előadásorozatra 23 mint 260 hallgató deklódók között Zoja Toroszjant, a mellett működő pátoját, valamint G a Moszkvai Rádió továbbá komi nyel tolmácsot, francia szági magyar fordí számmal olyanok foglalkozásuk révén gyakorolva is soká zájukban a magyar művészet népszerűsítését.

A július 21-én k Egyetem hallgatói német, orosz, francia, finn nyelvű előadás magyar nyelv- és stikon vesznek részt. alatt katedrára lép egyetemi oktató, illé lai tanár összesen